

Datum van
inontvangstneming

:

01/08/2022

Zaak C-366/22

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

7 juni 2022

Verwijzende rechter:

Pécsi Törvényszék (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 april 2022

Verzoekende partij:

Viterra Hungary Kft.

Verwerende partij:

Nemzeti Adó- and Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Juiste tariefindeling van een product dat niet van oorsprong uit de Unie is, „sojameel” genaamd.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Uitlegging van het Unierecht, in het bijzonder uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie:

- ten eerste, om vast te stellen of deze Unierechtelijke regelgeving zich verzet tegen de praktijk van een lidstaat waarbij een brandproces wordt uitgevoerd dat noodzakelijk is om het hexaan te verwijderen dat is gebruikt om de olie te extraheren uit het residu dat overblijft nadat de olie uit de sojabonen is geëxtraheerd, en dat wordt aangemerkt als een definitieve bewerking die dient als basis voor de indeling van dat product onder post 2309 van de nomenclatuur en dat het uitsluit van indeling onder post 2304 van de nomenclatuur;

- ten tweede, om het begrip „ongeschikt voor menselijke consumptie” met betrekking tot een product te verduidelijken, namelijk of dat begrip aldus moet worden opgevat dat i) het gebruik van dat product in de levensmiddelenindustrie is uitgesloten*, dat wil zeggen in die zin dat daaruit geen voor menselijke consumptie geschikt product kan worden vervaardigd, of dat ii) hoewel het product op het tijdstip van invoer in de lidstaat ongeschikt is voor menselijke consumptie, uit dat product na een transformatieproces een voor menselijke consumptie geschikt product kan worden vervaardigd;
- ten derde, om het begrip diervoeder te analyseren, namelijk of een ingevoerd product in de vorm van pellets of korrels als diervoeder wordt beschouwd indien het verdere bewerkingen moet ondergaan om het geschikt te maken voor diervoeding;
- ten vierde, om na te gaan of deze Unierechtelijke regelgeving zich verzet tegen de praktijk van een lidstaat waarbij het feit dat een product genetische modificaties bevat, uitsluit dat het geschikt is voor menselijke consumptie;
- ten vijfde, om te bepalen of bij de indeling van een product onder post 2304 of post 2309 van de nomenclatuur rekening moet worden gehouden met het werkelijke gebruik van dat product na de invoer of met de kenmerken van dat product op het tijdstip van invoer, teneinde te bepalen of dat product voor menselijke en/of dierlijke voeding kan worden gebruikt;
- ten zesde, om te onderzoeken of het feit dat sojameel ongeschikt is voor menselijke consumptie, niet in de weg staat aan indeling van dit product onder post 2304 van de nomenclatuur;
- ten zevende, om te onderzoeken of een product dat een brandproces heeft ondergaan dat nodig is om het hexaan te verwijderen dat is gebruikt om de olie te extraheren uit het residu dat overblijft na de extractie van olie uit sojabonen, moet worden ingedeeld onder post 2304 of post 2309 van de nomenclatuur.

Rechtsgrondslag: artikel 267 VWEU.

Prejudiciële vragen

1) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de praktijk van een lidstaat waarbij de uitvoering van een brandproces dat nodig is

* [Noot van de vertaler: Het bijvoeglijk naamwoord "élelmiszeripari" verwijst in het Hongaars naar de menselijke voedselproductie-industrie. Wanneer hierna wordt gesproken over de „levensmiddelenindustrie”, wordt dus niet de productie van voedsel voor dieren bedoeld, maar alleen voor mensen.]

om het oplosmiddel hexaan (dat wordt gebruikt om olie te extraheren en schadelijk is voor de gezondheid van mens en dier) te verwijderen uit het residu dat overblijft na de extractie van olie uit sojabonen met behulp van hexaan, wordt beschouwd als een definitieve bewerking die dient als basis voor de indeling van het product onder post 2309 van de nomenclatuur en de indeling daarvan onder post 2304 van de nomenclatuur uitsluit?

2) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat een product als „ongeschikt voor menselijke consumptie” moet worden beschouwd wanneer:

- a) het volledig uitgesloten en onmogelijk is om dat product in de levensmiddelenindustrie te gebruiken, dus wanneer het niet mogelijk is om het betrokken product in de levensmiddelenindustrie te gebruiken of te verwerken en het niet mogelijk is om uit dat product een product te vervaardigen dat door de mens kan worden geconsumeerd, of
- b) dat product niet door de mens kan worden geconsumeerd in de staat waarin het zich bevindt wanneer het wordt ingevoerd, maar het na gebruik of bewerking in de levensmiddelenindustrie mogelijk is om uit dat product een product te vervaardigen dat door de mens kan worden geconsumeerd?

3) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat een product ook wordt beschouwd als waardevol veevoeder wanneer het in de vorm van pellets of korrels ingevoerde product fysiek moet worden vermalen en vermengd met een mengvoeder om door dieren te kunnen worden geconsumeerd?

4) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat het Unierecht zich verzet tegen de praktijk van een lidstaat waarbij het feit dat een product genetische modificaties bevat, uitsluit dat het geschikt is voor menselijke consumptie, met als gevolg dat genetisch gemodificeerd sojameel niet kan worden gebruikt in de levensmiddelenindustrie?

5) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat bij de indeling van een product onder post 2304 of post 2309 van de nomenclatuur het volgende moet worden onderzocht:

- a) het werkelijke gebruik van het product na invoer, of
- b) de objectieve kenmerken van het product op het tijdstip van invoer, dus of het product, in de staat waarin het zich op het tijdstip van invoer bevindt, voor menselijke voeding en/of veevoeder kan worden gebruikt?
- 6) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknamenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat het feit dat sojameel ongeschikt is voor menselijke consumptie, er niet aan in de weg staat dat het wordt ingedeeld onder post 2304 van de nomenclatuur?
- 7) Moet het Unierecht, met name uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknamenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, aldus worden uitgelegd dat sojameel zoals hier aan de orde is, dus sojameel dat is gebrand om het hexaan te verwijderen dat wordt gebruikt voor de extractie van de olie en schadelijk is voor de gezondheid van mens en dier, onder post 2304 of post 2309 van de nomenclatuur valt?

Aangevoerde bepalingen van internationaal recht

Toelichtingen op het geharmoniseerd systeem inzake de omschrijving en de codering van goederen (hierna: „GS”) met betrekking tot post 2304, opgesteld door de Werelddouaneorganisatie (WDO)

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

- Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB 2013, L 269, blz. 1; rectificatie: PB 2017, L 7, blz. 3; hierna: „douanewetboek”), de artikelen 56, lid 2, en 57, lid 1.
- Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknamenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 256, blz. 1), eerste deel van bijlage I, de tekst van de aantekeningen op hoofdstuk 23 en de omschrijving van onderverdeling 2304 00 00 en post 2309.
- Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1821 van de Commissie tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknamenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB 2016, L 294, blz. 1; hierna: „GN”).

- Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1271/2011 van de Commissie van 5 december 2011 tot indeling van bepaalde goederen in de gecombineerde nomenclatuur (PB L 325, blz. 1).
- Verordening (EU) nr. 68/2013 van de Commissie van 16 januari 2013 betreffende de catalogus van voedermiddelen (PB 2013, L 29, blz. 1).
- Jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie, in het bijzonder de arresten van 3 maart 2016, Customs Support Holland (C-144/15, EU:C:2016:133), punten 22, 36 en 38; 11 maart 1982, ██████ (129/81, EU:C:1982:91); 22 september 1988, ██████ (268/87, EU:C:1988:444); 14 december 1972, ██████ (38/72, EU:C:1972:127); an 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management en Catania Multiservizi (C-561/19, EU:C:2021:799), en 15 november 2018, ██████ ██████ (C-592/17, EU:C:2018:913).

Aangevoerde jurisprudentie en bepalingen van nationaal recht

- Az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (wet CLII van 2017 inzake de uitvoering van de douanewetgeving van de Unie), § 4, lid 1, § 48, leden 1, 3 en 5, en § 66, lid 2.
- Procedures 14.K.27 405/2018 en 7.K.27 073/2018 bij de Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (bestuurs- en arbeidsrechter Pécs, Hongarije), en uitspraak 7.K.27 073/2018/43, gewezen in de laatstgenoemde procedure.
- Procedure 6.K.701 803/2020 bij de Pécsi Törvényszék (rechter in eerste aanleg Pécs, Hongarije) en uitspraak 101.K.700 057/2020/64, gewezen in die procedure.
- Uitspraak 7.K.21 713/2010/5 van de Baranya Megyei Bíróság (rechter in tweede aanleg van Baranya, Hongarije).
- Arrest Kfv.I. 35 489/2019/7 van de Kúria (hoogste rechterlijke instantie, Hongarije) van 14 mei 2020; beschikking Kfv.I.35 025/2020/8 en beschikking Kfv.I.35 552/2021/6, van 20 januari 2021.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoekster heeft de formaliteiten ingeleid voor het in het vrije verkeer brengen van sojameel uit Brazilië, „Brazilian Soja Bean Meal 45,5 %” (hierna: „sojameel” of „product”), onder TARIC-code 2304 00 00 00.
- 2 De lagere belasting- en douaneautoriteit (hierna: „lagere belastingautoriteit”) verklaarde in haar steekproefverslag dat het product wordt gebruikt als „diervoeder”. Het sojameel bevond zich in bulk in de laadruimte van een vrachtwagen en werd vervoerd naar het adres van verzoekster in Boedapest.

- 3 De NAV Szakértői Intézet (deskundigeninstituut van de nationale belasting- en douanedienst; hierna: „deskundigeninstituut”) onderzocht het product en stelde vast dat de productie ervan uit de volgende fases bestond:
 1. Het schoonmaken van de sojabonen.
 2. De maling, om de extractie van de olie te vergemakkelijken.
 3. De conditionering – voorverwarming.
 4. De extractie (het ontoliën) met hexaan als oplosmiddel.
 5. De scheiding van olie en oplosmiddel door stoomdestillatie.
 6. Het roosteren (verwijdering van het oplosmiddel uit het sojameel).
- 4 De lagere belastingautoriteit heeft deze fases onderzocht uit het oogpunt van hun invloed op de douane-indeling van het product. Wat het roosteren betreft, heeft de belastingdienst vastgesteld dat bij dit proces het oplosmiddel (hexaan) uit het product wordt verwijderd en de antinutriënten tot een passend niveau worden teruggebracht (hexaan is gevaarlijk voor de menselijke gezondheid en het milieu en de antinutriënten maken het product ongeschikt voor gebruik als diervoeder). Volgens de lagere belastingautoriteit is het roosterproces weliswaar niet bedoeld om de voedingswaarden (van het sojameel) te wijzigen, maar vindt deze wijziging desondanks plaats, zodat de verlaging van de antinutriënten tot een passend niveau een belangrijke factor is vanuit het oogpunt van de douane-indeling, omdat daardoor het gebruik van het product als diervoeder mogelijk wordt gemaakt.
- 5 In het advies van het deskundigeninstituut wordt bepaald dat het product de bereiding is die wordt verkregen door verdere bewerking van het oliearme, warmtebehandelde plantaardige residu dat overblijft na de extractie met hexaan van de olie uit sojabonen.
- 6 In het licht van dit deskundigenadvies heeft de lagere belastingautoriteit verklaard dat de door verzoekster toegepaste tariefindeling (2304 00 00 00) onjuist was, aangezien het product onder GS-onderverdeling 0309 90 valt en moet worden ingedeeld onder GN-onderverdeling 2309 90 31 met TARIC-code 2309 90 30 80. Gelet hierop heeft de lagere belastingautoriteit de indeling van het product in de tariefpost gewijzigd en in dit verband vastgesteld dat er sprake is van een verschil in douanerechten en btw dat door verzoekster verschuldigd is.
- 7 Verzoekster had zich gebaseerd op de in kracht van gewijsde gegane uitspraak 7.K.27 073/2018/43 van de Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, waarin deze rechtbank op basis van een deskundigenonderzoek had geoordeeld dat het product onder GN-post 2304 moest worden ingedeeld. Verzoekster had voorts aangevoerd dat er een wezenlijke en relevante gelijkennis bestond tussen de in beide zaken onderzochte producten. De belastingdienst heeft dit argument niet aanvaard.

- 8 De lagere belastingautoriteit voerde aan dat met betrekking tot het onderzochte product was voldaan aan de drie voorwaarden vastgesteld in het arrest van het Hof van Justitie van 3 maart 2016, Customs Support Holland (C-144/15) (namelijk, ten eerste dat het werd gebruikt voor diervoeder; ten tweede dat het een definitieve bewerking had ondergaan, en ten derde dat het door deze bewerking zijn oorspronkelijke wezenlijke kenmerken had verloren), zodat het moest worden ingedeeld onder post 2309 van de GN.
- 9 Verzoekster heeft tegen het besluit van de lagere belastingautoriteit bezwaar aangetekend bij de Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóságához (afdeling bezwaren van de nationale belasting- en douanediens; hierna: „verweerster”), op grond dat niet was voldaan aan de drie genoemde voorwaarden, en hield vast aan haar standpunt dat op grond van de in kracht van gewijsde gegane uitspraak 7.K.27 073/2018/43 van de Pécsi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság het product moest worden ingedeeld onder post 2304 van de GN.
- 10 Verweerster, die het bezwaar in behandeling heeft genomen, heeft het oorspronkelijk besluit bevestigd en geoordeeld dat de lagere belastingautoriteit het product correct had ingedeeld overeenkomstig het advies van het deskundigeninstituut. Zij verklaarde dat het product als een bereiding werd beschouwd en dat het een definitieve bewerking had ondergaan waardoor de stoffen met een antinutritioneel effect (schadelijke stoffen) waren geïnactiveerd en het product geschikt was geworden voor gebruik als diervoeder. Het product is dus het resultaat van een bewerkingsproces waarbij het de kenmerkende eigenschappen van het plantaardige materiaal verliest en zo geschikt wordt voor diervoeder.
- 11 Voorts benadrukte verweerster dat het product, ook al wordt het niet als een eiwitconcentraat beschouwd en heeft het geen bewerking ondergaan om het eiwitgehalte ervan te verhogen, toch onder het begrip „bereiding” valt zoals dat in de rechtspraak van het Hof is ontwikkeld.
- 12 Verweerster heeft ook aangegeven dat het product, zoals is verklaard door de persoon die tijdens de monsternemingsprocedure als vertegenwoordiger van verzoekster optrad, uitsluitend bestemd is voor diervoeding, hetgeen ook wordt bevestigd door het technologische procedé dat is gericht op het verwijderen van antinutriënten waaraan het product wordt onderworpen.
- 13 Aangaande de uitspraak 7.K.27 073/2018/43 van de Pécsi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság wees verweerster erop dat deze niet relevant was voor de onderhavige procedure omdat het product dat in die procedure aan de orde was, niet kan worden gelijkgesteld met het product dat in de onderhavige zaak aan de orde is.
- 14 Verzoekster heeft bij de verwijzende rechter beroep ingesteld, primair strekkende tot nietigverklaring van het onderliggende besluit en subsidiair tot nietigverklaring

van dat besluit alsmede tot veroordeling van de lagere belastingautoriteit tot het voeren van een nieuwe procedure en tot verwijzing van die autoriteit in de kosten.

- 15 In haar beroep voerde verzoekster aan dat het product niet uitsluitend bestemd was voor diervoeder en daarom niet onder post 2309 viel, aangezien een van de vereisten voor indeling onder post 2309 is dat het product „slechts” geschikt is voor het voederen van dieren. Verweerster heeft volgens haar onrechtmatig gehandeld door de term „slechts” niet te analyseren. De uitdrukking „slechts geschikt [...] voor het voederen van dieren” moet volgens verzoekster aldus worden uitgelegd dat alleen goederen die uitsluitend worden gebruikt voor voederdoeleinden en die ongeschikt zijn voor menselijke consumptie, onder post 2309 kunnen worden ingedeeld. Zij wees erop dat de GS-toelichting op post 2309 van de GN – volgens welke producten die zowel voor voederdoeleinden als voor menselijk voedsel kunnen worden gebruikt, van die post zijn uitgesloten – en de verschillende taalversies van post 2309 van de GN ook de juiste uitlegging van de uitdrukking „slechts geschikt [...] voor het voederen van dieren” ondersteunden. De uitspraak 7K.27 073/2018/43 van de Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, die met betrekking tot een andere onderneming was gedaan, bevestigde dit standpunt eveneens, aldus verzoekster. In die zaak had deze rechter met betrekking tot een product, sojaschroot, dat objectief en uit het oogpunt van de douane-indeling al zijn relevante kenmerken gemeen heeft met het door verzoekster ingevoerde product, verklaard dat het feit dat een bepaald product uiteindelijk voor voederdoeleinden wordt gebruikt, niet als grondslag dient voor de indeling ervan onder post 2309, wanneer het betrokken product niet alleen geschikt is voor voederdoeleinden, maar ook voor menselijke consumptie. De geschiktheid voor menselijke consumptie sluit derhalve per se de toepassing van post 2309 uit.
- 16 Wat de tweede voorwaarde voor de toepassing van post 2309 betreft, wees verzoekster erop dat het product geen definitieve bewerking had ondergaan waardoor het oorspronkelijke materiaal de wezenlijke kenmerken had verloren van het plantaardige materiaal waarvan het was afgeleid. Zij was van mening dat verweerster het begrip definitieve bewerking onjuist had gedefinieerd, dat zij de specifieke kenmerken van het product niet naar behoren had beoordeeld en, ten slotte, dat zij de kenmerken van het product vóór en na het roosteren niet had vergeleken, op basis waarvan verzoekster zou hebben kunnen vaststellen in hoeverre verweerster de variatie van deze kenmerken van doorslaggevend belang achtte.
- 17 Verzoekster voerde aan dat het product niet als een eiwitconcentraat kon worden beschouwd en dat het niet werd onderworpen aan enig procedé ter verhoging van de eiwitconcentratie. Het nutriëntengehalte van het product vóór en na het roosteren is hetzelfde, zodat niet kan worden gezegd dat het om een eiwitconcentraat gaat en het na het roosteren nog steeds als geëxtraheerd sojameel moet worden beschouwd. Het product is dus geen „bereiding” in de zin van de rechtspraak van het Hof.

- 18 Verzoekster heeft een bewijsaanbod gedaan om uitspraak 7.K.27 073/2018/43 van de Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság en het advies dat een particuliere deskundige in het kader van de aan deze uitspraak ten grondslag liggende procedure had uitgebracht, te verkrijgen en in te brengen in de huidige procedure, alsmede om een deskundige aan te wijzen.
- 19 Verzoekster had ook een ander beroep ingesteld tegen verweerster in een zaak met hetzelfde voorwerp. In die zaak had de Kúria uitspraak 14.K.27 405/2018/41, die door de Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság was gedaan naar aanleiding van het door verzoekster ingestelde beroep bij die bestuursrechter, vernietigd en de rechter in eerste aanleg opgedragen een nieuwe procedure te voeren en opnieuw uitspraak te doen. In het kader van de herhaalde procedure (hierna: „herhaalde procedure”) heeft de Pécsi Törvényszék (rechter in eerste aanleg Pécs, Hongarije, voorheen bestuurs- en arbeidsrechter Pécs) een aantal deskundigen benoemd.

Volgens verweerster heeft de rechtbank in deze herhaalde procedure moeten beslissen of het ingevoerde product, gelet op de graad van bewerking en de chemische samenstelling ervan, moest worden ingedeeld onder post 2304 dan wel onder post 2309.

In de herhaalde procedure stelde verweerster dat zij in de loop van de procedure had bewezen dat het product onder post 2309 viel, en tevens had aangetoond dat het voor de afbakening niet van doorslaggevend belang is of een product uitsluitend geschikt is voor het voederen van dieren dan wel of het zowel geschikt is voor diervoeding als voor menselijke voeding – aangezien het door een passende bewerking geschikt kan worden gemaakt voor beide doeleinden – maar wel de vraag in welk stadium van bewerking het betrokken product zich op het tijdstip van invoer bevindt. Voorts verklaarde zij dat met betrekking tot het product in kwestie aan de drie door haar genoemde voorwaarden was voldaan en dat de tariefindeling derhalve correct was.

De Pécsi Törvényszék heeft het beroep afgewezen bij uitspraak 101.K.700 057/2020/64 van 17 september 2021. De uitspraak is gebaseerd op § 56, lid 2, en § 57, lid 1, van het douanewetboek en de desbetreffende GN-toelichtingen.

- 20 In casu heeft verzoekster diverse malen gewezen op de gelijksoortigheid van de samenstelling van het product dat is onderzocht in de herhaalde procedure die heeft geleid tot voornoemde uitspraak (sojameel uit Argentinië) en die van het product dat in de onderhavige procedure wordt onderzocht (sojameel van oorsprong uit Brazilië), een feit dat ook door het deskundigenonderzoek in de onderhavige zaak is bevestigd. Bovendien heeft verzoekster verzocht om aanvulling en verduidelijking van het advies van de deskundige in de herhaalde procedure en om oplossing van de tegenstrijdigheden in dat advies.

- 21 De rechtbank heeft, gelet op de gelijkheid van de producten, arrest Kfv.I.35 489/2019/7 van de Kúria, dat de volgende conclusies bevatte, in zijn geheel als doorslaggevend beschouwd:

Geëxtraheerd sojaschroot wordt niet ingedeeld onder post 2304, maar onder post 2309 wegens het uitsluitende gebruik ervan voor het voederen van dieren en de verdere bewerking, zodat het na extractie [van de olie] kan worden gebruikt.

De derde voorwaarde in het arrest Customs Support Holland (C-144/15) is in casu eveneens doorslaggevend.

In dat opzicht is het product alleen geschikt voor diervoeding, omdat het wordt geproduceerd op basis van genetisch gemodificeerde soja, wat het gebruik ervan in de levensmiddelenindustrie uitsluit. Bovendien heeft verzoekster het ontstane residu niet verkregen onmiddellijk na extractie van de olie, omdat dit zonder verdere bewerking niet geschikt was voor diervoeding. Bij de vervaardiging van het betrokken product waren aan het sojameel bolsters toegevoegd om het vezelgehalte te verhogen en waren de schadelijke stoffen verwijderd, zodat verzoekster niet de reststof verkreeg die onmiddellijk na de extractie van de olie was verkregen, maar een product dat na een verder technologisch procedé is verkregen.

De douane-indeling van het product werd niet beïnvloed door het feit dat de productie, die verschillende bewerkingen omvat, in één machine plaatsvindt – uiteraard om economische redenen – maar door het feit dat het ontoliede sojameel nog andere bewerkingen ondergaat om schadelijke stoffen te verwijderen, het vezelgehalte te verhogen en het geschikt te maken voor verwerking in diervoeder.

- 22 Indien de rechtbank rekening had gehouden met verzoeksters beweringen over de gelijkheid van de twee producten en met de conclusies van de Kúria in het zojuist aangehaalde arrest, had zij het beroep (bij gebreke van enig ander bewijs) als ongegrond moeten verwerpen. In plaats daarvan heeft de rechter bewijs verzameld en, gevolg gevend aan de stellingen van verzoekster, een deskundige benoemd, dezelfde deskundige die betrokken was geweest bij de procedure voor de Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság die had geleid tot Kúria-arrest Kfv.I.35 489/2019/7.
- 23 De deskundige had tot taak te bepalen of het sojameel uit Argentinië dat in de procedure voor de Kúria was onderzocht, en het sojameel uit Brazilië dat in de onderhavige procedure aan de orde is, uit het oogpunt van tariefindeling hetzelfde product zijn, alsook of het in de onderhavige procedure te beoordelen product uitsluitend voor diervoeding wordt gebruikt en of het na extractie een definitieve bewerking heeft ondergaan waardoor het als een bereiding moet worden aangemerkt.
- 24 Het advies van de deskundige luidde als volgt:

Sojabonen zijn zaden met een hoog oliegehalte. Het residu dat overblijft nadat de olie uit sojabonen is geëxtraheerd, is een bijproduct met een hoog eiwitgehalte. Zowel sojabonen als het daaruit bereide sojameel kunnen worden gebruikt als voeder voor landbouwhuisdieren. Sojabonen, sojameel en geëxtraheerde sojaolie kunnen na verdere bewerking ook voor menselijke consumptie worden gebruikt. Een voorwaarde hiervoor in Hongarije is dat de sojabonen niet genetisch gemodificeerd mogen zijn.

Noch hele sojabonen, noch sojaschroot als zodanig kunnen worden gebruikt als diervoeder, omdat hun eiwit- en aminozuurgehalte te hoog is en zij daarom alleen na verdere bewerking voor voederdoeleinden kunnen worden gebruikt.

Sojaolie wordt geëxtraheerd door verhitting met behulp van een oplosmiddel.

De extractie maakt deel uit van het basisniveau van de verwerking van oliehoudende zaden, een proces dat bestaat uit het: schoonmaken, drogen, persen, verhitten en desolventiseren (roosteren), en dat wordt afgesloten met het drogen en koelen en de opslag van het resulterende bijproduct. Dergelijke ingrepen houden geen essentiële wijziging in van de kenmerken van het uitgangsmateriaal, maar slechts een fractionering (hiervan). Bij deze behandelingssubprocessen is er geen sprake van een definitieve bewerking.

Bijkomende bewerkingen die verder gaan dan de bovengenoemde en die in de eerste plaats bedoeld zijn om de kwaliteit van het hoofdproduct te verbeteren, vormen reeds een hoger niveau van bewerking en resulteren, na deze technologische procedés, in een bewerkt product van een hogere kwaliteit. Geëxtraheerd sojameel kan niet worden beschouwd als een sterk bewerkt product (bijvoorbeeld een eiwitconcentraat).

Het product in kwestie wordt ook niet beschouwd als een bereiding die de essentiële kenmerken van het plantaardige materiaal heeft verloren.

Ten slotte werd in het advies verklaard dat het door verzoekster ingevoerde product op het moment van inklaring moest worden beschouwd als een product dat geschikt is voor gebruik in zowel diervoeder als menselijke voeding, afhankelijk van de mate van genetische modificatie. Aangezien het product echter niet als niet-genetisch gemodificeerd was gecertificeerd, kon het in Hongarije louter voor diervoeder worden gebruikt.

- 25 Volgens verzoekster blijkt uit het deskundigenadvies dat het product geen bereiding is en dat het geen bewerking heeft ondergaan die voldoet aan de voorwaarden voor indeling onder post 2309. Wat de vaststelling van de gelijkheid van de producten betreft, kan het deskundigenadvies echter slechts ten dele worden gevolgd. De fabricagemechanismen van de twee producten vallen samen wat extractie en roosteren betreft, maar in het geval van het door verzoekster ingevoerde product is de bolster niet verwerkt. In het geval van het product uit Argentinië dat in de andere procedures werd onderzocht, was de bolster wel

- degelijk verwerkt, en de Kúria heeft dit aspect uitdrukkelijk als basis voor haar oordeel beoordeeld.
- 26 Volgens verzoekster heeft de deskundige bevestigd dat de conclusies betreffende het roosteren in het Kúria-arrest met betrekking tot de kwestie van de verwerking niet in overeenstemming zijn met het Unierecht en de rechtspraak van het Hof.
 - 27 Verzoekster heeft de aandacht gevestigd op de verklaring van de deskundige dat het product geen definitieve bewerking had ondergaan, zodat het werd beschouwd als afval, d.w.z. een bijproduct, maar geen bereiding. Naar haar mening berusten in dit verband het standpunt van verweerster en het arrest van de Kúria Kfv.I.35 489/2019/7 op een onjuiste uitlegging, die post 2304 van haar inhoud berooft en in strijd is met de rechtspraak van het Hof.
 - 28 Met betrekking tot de vraag of het gebruik van genetisch gemodificeerde sojaproducten alleen geschikt is voor gebruik in diervoeders, wees zij erop dat de verklaring van de deskundige over het gebruik van genetisch gemodificeerde sojaproducten in de levensmiddelenindustrie onjuist was, omdat het gebruik voor dit doel in de gehele Europese Unie is toegestaan. Bovendien heeft de Kúria vervolgens in een beschikking de onjuiste vaststellingen in het arrest gecorrigeerd door de beslissing of een product al dan niet geschikt is voor menselijke consumptie, te kwalificeren als een kwestie van voedselveiligheid of voedselkwaliteit. In dit verband betoogde verzoekster dat noch het beoogde gebruik als diervoeder, noch de geschiktheid voor gebruik uitsluitend als diervoeder een basis vormde voor indeling onder post 2309 van de GN.
 - 29 Met betrekking tot het deskundigenadvies verklaart verzoekster dat, wat de gelijkheid van de producten betreft, in dit advies één omstandigheid niet is onderzocht, namelijk dat in het geval van het uit Argentinië afkomstige sojaschroot tijdens het productieproces bolsters aan het geëxtraheerde sojaschroot zijn toegevoegd om het vezelgehalte te verhogen. Het bewijsmateriaal in het dossier is dan ook in tegenspraak met de bewering in het deskundigenrapport dat de twee producten identiek zijn, aangezien aan het product uit Brazilië geen bolsters zijn toegevoegd.
 - 30 Verweerster heeft er in verband met het deskundigenonderzoek op gewezen dat de twee onderzochte producten identiek waren. Zij achtte de opmerkingen van de deskundige over het hogere bewerkingsniveau irrelevant omdat het product waarop de onderhavige procedure betrekking heeft een dergelijk procedé niet had ondergaan.
 - 31 Volgens verweerster maken verdamping en warmtebehandeling deel uit van de productietechnologie, maar zijn het afzonderlijke processen die op de extractie volgen en die de samenstelling en de kenmerken van het product beïnvloeden. Het plantaardige materiaal verliest daardoor zijn essentiële eigenschappen en wordt geschikt gemaakt voor diervoeding, zodat uit het oogpunt van de douane-indeling

- kan worden aangenomen dat het product een definitieve bewerking heeft ondergaan.
- 32 Verweerster heeft zich beroepen op uitspraak 7.K.21 713/2010/5 van de Baranya Megyei Bíróság, volgens welke een bepaald product alleen onder post 2304 kan worden ingedeeld indien alleen de olie uit de sojabonen wordt gewonnen. Bij het procedé in kwestie echter is niet alleen de olie geëxtraheerd, maar zijn ook de antinutriënten geïnactiveerd, zodat het verkregen product niet als afval (post 2304), maar als een bereiding (post 2309) moet worden aangemerkt.
- 33 De rechtbank heeft met betrekking tot het deskundigenonderzoek opgemerkt dat de deskundige, wat de gelijkheid van de producten betreft, een volstrekt duidelijk antwoord heeft gegeven, in die zin dat het Argentijnse product dat het voorwerp was van het geschil waarover is beslist in arrest Kfv.I.35 489/2019/7 van de Kúria en het Braziliaanse product waarop de huidige procedure betrekking heeft identiek zijn.
- 34 De twee producten worden derhalve voor tariefindelingsdoeleinden als identiek beschouwd. Hoewel dit feit op zich de doorslag gaf, beoordeelde de rechter ook de andere bevindingen van het deskundigenonderzoek. Er is slechts één (niet-significant) verschil tussen de twee producten, dat betrekking heeft op de productietechnologie: in het geval van het Argentijnse sojameel waren de bolsters van de sojabonen opnieuw verwerkt, terwijl dat in het geval van het Braziliaanse sojameel, dat het voorwerp uitmaakt van deze procedure, niet het geval was. Deze bijmenging beïnvloedt het product wat zijn vezelgehalte betreft, maar niet wat zijn voederwaarde betreft. Volgens de rechtbank volgt hieruit duidelijk dat de bijmenging [van de bolsters] irrelevant is voor de tariefindeling.
- 35 Volgens de rechtbank moet, om te beoordelen of aan de drie cumulatieve voorwaarden is voldaan, het ingevoerde product worden onderzocht in de staat waarin het zich bevond toen op het tijdstip van de monsterneming ter beschikking van de lagere douaneautoriteit werd gesteld. Op basis hiervan moet worden beoordeeld of het product geschikt is voor gebruik in zowel de diervoedersector als de levensmiddelenindustrie, afhankelijk van de vraag of het ten tijde van de inklaring de status van genetisch gemodificeerd organisme (GGO) had. Het product dat niet als non-GGO is gecertificeerd, mag in Hongarije alleen worden gebruikt voor diervoeder, maar de productietechnologie van het non-GGO sojameel is identiek aan de productietechnologie van het genetisch gemodificeerde product.
- 36 De rechtbank verklaarde ook dat het product alleen voor diervoeder werd gebruikt. Zij wees er in dit verband op dat dit niet uitsluit dat het product in beginsel ook voor andere doeleinden kan worden gebruikt, onder meer in de levensmiddelenindustrie, aangezien de geschiktheid van een product om voor een bepaald doel te worden gebruikt en het feit dat het daadwerkelijk voor een bepaald doel wordt gebruikt, geen elkaar overlappende begrippen zijn.

- 37 Er bestaat een discrepantie tussen arrest Kfv.I.35 489/2019/7 van de Kúria en het deskundigenadvies, die voortkomt uit het feit dat de Kúria de verschillende verwerkingsstadia [van het product] heeft bekeken vanuit het oogpunt van diervoeder, terwijl de deskundige deze heeft bekeken vanuit het oogpunt van menselijke levensmiddelen. Volgens de verwijzende rechter hangt de structuur van de verwerkingsfasen van het product af van de vraag of het einddoel diervoeder dan wel menselijk voedsel is. Daarom heeft hij de kwestie van de definitieve bewerking vanuit het oogpunt van de beperkingen met betrekking tot het gebruik bekeken: de aanvrager voerde het product in voor gebruik in diervoeder, d.w.z. de verschillende stadia moeten vanuit dit oogpunt worden ingedeeld in basisverwerkingsstadia en verdere verwerkingsstadia. Op dit punt deelt de rechtbank het standpunt van de Kúria, namelijk dat de basisbehandeling zich uitstrekt van het eerste stadium tot het einde van de extractie en dat de verdere bewerking begint vanaf dat punt tot het roosterproces. De verdere bewerking wordt gedaan om het product geschikt te maken voor diervoeding. Volgens de deskundige strekt de basisbehandeling zich uit tot de voltooiing van het roosteren en vinden vervolgens verdere bewerkingen plaats (om het product geschikt te maken) voor menselijke consumptie.
- 38 De kwestie van de definitieve bewerking van het product moet worden beoordeeld vanuit het oogpunt van het gebruik voor diervoeder, in verband waarmee duidelijk kan worden gesteld dat het sojameel een definitieve bewerking heeft ondergaan. Ook kan ondubbelzinnig worden gesteld dat het product door deze bewerking zijn essentiële kenmerken heeft verloren, want vóór het roosteren was het niet geschikt voor diervoeder, maar na dat proces werd het wel geschikt voor diervoeder.
- 39 Op basis van het voorgaande stelt de rechtbank met betrekking tot de derde voorwaarde vast dat het product een bereiding is en een basisbehandeling en verdere bewerking heeft ondergaan, zodat de door verweerster gehanteerde kwalificatie juist is.
- 40 Verzoekster heeft tegen deze uitspraak beroep in cassatie ingesteld. In het kader hiervan heeft verzoekster verzocht om een prejudiciële beslissing. Bij arrest Kfv.I.35 552/2021/6 van 20 januari 2021 heeft de Kúria de uitspraak van de Pécsi Törvényszék vernietigd en de rechter in eerste aanleg gelast een nieuwe procedure te voeren en opnieuw uitspraak te doen.
- 41 Volgens het desbetreffende deel van de motivering moet de rechter in eerste aanleg onderzoeken of de kwalificatie kan plaatsvinden op basis van de relevante rechtspraak van het Hof. Indien hij vaststelt dat dit niet mogelijk is, kan een verzoek om een prejudiciële beslissing worden ingediend.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 42 Verzoekster, die had verzocht om indiening van het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing, betoogt dat de beslissing of het betrokken product onder post 2304 dan wel onder post 2309 valt, een vraag in verband met de toepassing

van de GN is, waarvan de beslechting ingevolge artikel 267 VWEU tot de bevoegdheid van het Hof behoort. Verzoekster verwijst naar bindende tariefinlichtingen van verschillende EU-landen en voert aan dat sojameel een uiterst belangrijke grondstof voor diervoeders en levensmiddelen is en dat, wat de gerezen vragen over de juridische uitlegging en de tariefindeling van het product betreft, een verschil in rechtspraak binnen de Unie ook ongewenste gevolgen kan hebben voor de werking van de interne markt (handel in sojameel).

Korte motivering van het verzoek om een prejudiciële beslissing

- 43 Verzoekster is van mening dat er met betrekking tot de Unierechtelijke bepalingen die van toepassing zijn op de onderhavige zaak geen sprake is van een acte clair of acte éclairé. De aangehaalde artikelen van de GN zijn in geen enkel opzicht in overeenstemming met de acte clair-leer. Deze stelling wordt ondersteund door het feit dat het Hof de GN in verschillende opzichten en met betrekking tot verschillende elementen van de nationale wetgeving en praktijk heeft uitgelegd. Aangezien uit de tot op heden gewezen arresten met betrekking tot het voorwerp van het onderhavige geding niet kan worden opgemaakt of het betrokken product onder post 2304 dan wel onder post 2309 moet worden ingedeeld, is het hoe dan ook noodzakelijk dat het Hof het Unierecht uitlegt, met name de bepalingen van de GN waarop in casu een beroep wordt gedaan.